

Piezīmes un atsauces vietas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1032
Sugas nosaukums	<i>Unio crassus</i>
Natura 2000 teritorijas kods	LV0304900
Natura 2000 teritorijas kods	Vilce
Eksperti	Mudīte Rudzīte, Otars Opermanis
Darbs pabeigts	13.01.2023.
Vispārējās piezīmes	<p>Vilces dabas parka upēm raksturīgas gan Latvijā bieži sastopamas barības vielām bagātām, lēni tekošām upēm tipiskas ūdensaugu sugas: stāvā ežgalvīte, vienkāršā ežgalvīte, parastā bultene un dzeltenā lēpe, gan arī upju straujtecēm raksturīgā avotsūna. Vilcē sastopama arī upju straujtecēm raksturīgā Latvijā reti sastopamā sārtalģe <i>Hildebrandia rivularis</i>. Īpaši izteikta, stāva un dziļa ir Rukūzes ieleja ar upju straujtecēm, tās kreisajā krastā – nelieli smilšakmens atsegumi (LDF, 2006).</p> <p>Vilcē, Rukūzē un Svētē sastopami posmi ar akmeņainu, oļainu un granšainu gultni. Vietām šajos posmos straume ir virpuļojoša. Upes gultni klāj galvenokārt akmeņi un oļi, vietām – arī grants un smilts, sastopami akmeņu sakopojumi. Vilcē posmā starp “Silakuršiem” un skolu uz dažiem akmeņiem aug sārtalģe <i>Hildebrandia rivularis</i>, taču galvenokārt šajos upes posmos sastopamas ūdenssūnas <i>Fontinalis antipyretica</i> un dzeltenās lēpes audzes, Svētē – arī skaujošās glīvenes <i>Potamogeton perfoliatus</i> audzes. Rukūzes akmeņainajos posmos sastopamas avotsūnas audzes, taču dominē akmeņaina grunts bez augāja. Zema ūdens līmeņa apstākļos veidojas oļainas un granšainas sēres bez augāja vai apaugušas ar ūdens mētru, upmalas veroniku, ložņu smilgu u. c. Virs ūdens esošie akmeņi ir apauguši ar sūnām (LDF, 2006).</p> <p>Atbilstoši DDPS “Ozols” 2022. gada datiem, dabas parka teritorijā lielākā daļa Vilces upes un viss Rukūzes posms atbilst ES nozīmes biotopam 3260 <i>Straujteces un dabiski upju posmi</i> (2. variantam (3260_2) – upes, kurās straumes ātrums ir <0,2 m/s).</p> <p>2006. gadā Vilces upē novērotas sekojošas zivju sugas – strauta nēģis <i>Lampetra planeri</i> (novērots divās vietās nārstojam), akmeņgrauži <i>Cobitis taenia</i>, grunduļi <i>Gobio gobio</i>, mailītes <i>Phoxinus phoxinus</i>. Visas minētās tipiskas upju (ritrāla) sugas. Dominējošā suga upē ir rauda <i>Rutilus rutilus</i>. Redzētas arī līdakas <i>Esox lucius</i> (LDF, 2006).</p>

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>411,09 ind. – ģeometriskais vidējais starp <i>popmin</i> (130 ind.) un <i>popmax</i> (1300 ind.). Izmantoti dati no Natura 2000 datu bāzes SDF.</p> <p>Nav zināms, no kurienes SDF iegūti dati par biežās perlamutrenes klātbūtni un skaita vērtējums (SDF skaidrojumos atrodama piezīme, ka tas ir pieņēmums, balstīts vecos datos). Dabas aizsardzības plānā (LDF 2006) nav pieminēta biežā perlamutrene vai kāda cita ūdens bezmugurkaulnieku suga. 2017. gadā Natura 2000 teritoriju bezmugurkaulnieku monitoringa starpatskaitē biežā perlamutrene Vilcē nav konstatēta (Vilks (red.) 2017).</p>
Unit_CV	Indivīds
Habita	Annex I
Annex I	<p>3260</p> <p>Izmantoti 2018. gada ES nozīmes biotopu kartējuma dati no DDPS “Ozols”. Aprēķinos izmantota kopējā 3260 <i>Upju straujteces un dabiski upju posmi</i></p>

Lauks	Paskaidrojums																																																																																																																			
	platība dabas parkā “Vilce” (šajā teritorijā tie kartēti kā 3260_2 (upes, kur straumes ātrums ir <0,2 m/s).																																																																																																																			
Annex I_area_USE	0,03 ha Dabas parka “Vilce” straujtecēm līdzīgi biotopi kopā aizņem 3,2 ha. Daļa no tiem ir pārāk sekli gliemenēm, pieņemts, ka piemērots dzīvoties varētu aizņemt 1 % no kopējās 3260 biotopa platības.																																																																																																																			
Other_area_USE	Na																																																																																																																			
OK_DEN	Šajā Natura 2000 vietā blīvums novērtēts kā pietiekams (skat. pamatojumu zemāk).																																																																																																																			
OPT_DEN	<p>Tabula zemāk parāda gliemeņu blīvuma rādītāju (gliemenes/ha) 33 Natura 2000 teritorijās, kurās reģistrēta biežā perlamutrene.</p> <p>Blīvuma datu analīzē tika identificētas sekojošas (nosacītas) blīvumu zonas: augsts blīvums (8470,3 gliemenes/ha un vairāk), vidēji augsts (1259–5600 gliemenes/ha) un zems (acīmredzami nepietiekams) – mazāk nekā 1259 gliemenes/ha). Lai atvieglotu aprēķinus, par optimālā blīvuma vērtību, definēta “apaļā” vērtība – 6000 gliemenes/ha (sarkanā līnija tabulā zemāk), kas ir arbitrārs noapaļojums uz augšu no vidējās sadalījuma grupas, ņemot vērā sugas un tās dzīvotņu – mazo upju – aizsardzības stāvokli, eksperta pieredzi un arī to, ko var sasniegt Latvijas apstākļos.</p> <p>Pēc FRV un CO summas salīdzināšanas un konstatētās nesakritības, tika nolemts pazemināt optimālo blīvumu no 6000 īp./ha līdz 3763 īp./ha. Apsvērumi izklāstīti projekta gala atskaitē (20. lpp.). Izmaiņas veiktas aprēķinos CO darba tabulā, bet nav atspoguļotas tabulā zemāk.</p>																																																																																																																			
<table><tr><th>Kods</th><th>Natura 2000 teritorija</th><th>CV_USE</th><th>Annex I_USE</th><th>Blīvums</th></tr><tr><td>LV0523100</td><td>Lielupes palienes plāvas</td><td>0</td><td>0</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0507800</td><td>Liepājas ezers</td><td>0</td><td>0</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0535400</td><td>Rūjas paliene</td><td>0</td><td>17,48</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0300700</td><td>Tērvete</td><td>0</td><td>1,63</td><td>0,0</td></tr><tr><td>LV0507200</td><td>Ventas un Šķerveļa ieleja</td><td>157</td><td>47</td><td>3,3</td></tr><tr><td>LV0600400</td><td>Augšdaugava</td><td>10000</td><td>1560</td><td>6,4</td></tr><tr><td>LV0305100</td><td>Aiviekstes paliene</td><td>346</td><td>23</td><td>15,0</td></tr><tr><td>LV0524100</td><td>Mežole</td><td>57</td><td>2,78</td><td>20,5</td></tr><tr><td>LV0415600</td><td>Zaņas lejtece</td><td>70</td><td>3</td><td>23,3</td></tr><tr><td>LV0200200</td><td>Ķemeru Nacionālais parks</td><td>758</td><td>8,83</td><td>85,8</td></tr><tr><td>LV0523200</td><td>Ukru gārša</td><td>63</td><td>0,48</td><td>131,3</td></tr><tr><td>LV0528800</td><td>Mugurves plāvas</td><td>2924</td><td>12,6</td><td>232,1</td></tr><tr><td>LV0507100</td><td>Ventas ieleja</td><td>3200</td><td>10,8</td><td>296,3</td></tr><tr><td>LV0302200</td><td>Salacas ieleja</td><td>14142</td><td>32,8</td><td>431,2</td></tr><tr><td>LV0524500</td><td>Ruņņupes ieleja</td><td>2900</td><td>5,8</td><td>500,0</td></tr><tr><td>LV0304200</td><td>Kuja</td><td>7750</td><td>15</td><td>516,7</td></tr><tr><td>LV0528100</td><td>Šepka</td><td>2450</td><td>4,55</td><td>538,5</td></tr><tr><td>LV0532000</td><td>Sitas un Pededzes paliene</td><td>10000</td><td>11,4</td><td>877,2</td></tr><tr><td>LV0530500</td><td>Vitrupes ieleja</td><td>5831</td><td>6,2</td><td>940,5</td></tr><tr><td>LV0523400</td><td>Ances purvi un meži</td><td>1889</td><td>1,5</td><td>1259,3</td></tr><tr><td>LV0302100</td><td>Abavas senleja</td><td>54083</td><td>23,9</td><td>2262,9</td></tr><tr><td>LV0536600</td><td>Lubāna mitrājs</td><td>300678</td><td>110,42</td><td>2723,0</td></tr></table>		Kods	Natura 2000 teritorija	CV_USE	Annex I_USE	Blīvums	LV0523100	Lielupes palienes plāvas	0	0	0,0	LV0507800	Liepājas ezers	0	0	0,0	LV0535400	Rūjas paliene	0	17,48	0,0	LV0300700	Tērvete	0	1,63	0,0	LV0507200	Ventas un Šķerveļa ieleja	157	47	3,3	LV0600400	Augšdaugava	10000	1560	6,4	LV0305100	Aiviekstes paliene	346	23	15,0	LV0524100	Mežole	57	2,78	20,5	LV0415600	Zaņas lejtece	70	3	23,3	LV0200200	Ķemeru Nacionālais parks	758	8,83	85,8	LV0523200	Ukru gārša	63	0,48	131,3	LV0528800	Mugurves plāvas	2924	12,6	232,1	LV0507100	Ventas ieleja	3200	10,8	296,3	LV0302200	Salacas ieleja	14142	32,8	431,2	LV0524500	Ruņņupes ieleja	2900	5,8	500,0	LV0304200	Kuja	7750	15	516,7	LV0528100	Šepka	2450	4,55	538,5	LV0532000	Sitas un Pededzes paliene	10000	11,4	877,2	LV0530500	Vitrupes ieleja	5831	6,2	940,5	LV0523400	Ances purvi un meži	1889	1,5	1259,3	LV0302100	Abavas senleja	54083	23,9	2262,9	LV0536600	Lubāna mitrājs	300678	110,42	2723,0
Kods	Natura 2000 teritorija	CV_USE	Annex I_USE	Blīvums																																																																																																																
LV0523100	Lielupes palienes plāvas	0	0	0,0																																																																																																																
LV0507800	Liepājas ezers	0	0	0,0																																																																																																																
LV0535400	Rūjas paliene	0	17,48	0,0																																																																																																																
LV0300700	Tērvete	0	1,63	0,0																																																																																																																
LV0507200	Ventas un Šķerveļa ieleja	157	47	3,3																																																																																																																
LV0600400	Augšdaugava	10000	1560	6,4																																																																																																																
LV0305100	Aiviekstes paliene	346	23	15,0																																																																																																																
LV0524100	Mežole	57	2,78	20,5																																																																																																																
LV0415600	Zaņas lejtece	70	3	23,3																																																																																																																
LV0200200	Ķemeru Nacionālais parks	758	8,83	85,8																																																																																																																
LV0523200	Ukru gārša	63	0,48	131,3																																																																																																																
LV0528800	Mugurves plāvas	2924	12,6	232,1																																																																																																																
LV0507100	Ventas ieleja	3200	10,8	296,3																																																																																																																
LV0302200	Salacas ieleja	14142	32,8	431,2																																																																																																																
LV0524500	Ruņņupes ieleja	2900	5,8	500,0																																																																																																																
LV0304200	Kuja	7750	15	516,7																																																																																																																
LV0528100	Šepka	2450	4,55	538,5																																																																																																																
LV0532000	Sitas un Pededzes paliene	10000	11,4	877,2																																																																																																																
LV0530500	Vitrupes ieleja	5831	6,2	940,5																																																																																																																
LV0523400	Ances purvi un meži	1889	1,5	1259,3																																																																																																																
LV0302100	Abavas senleja	54083	23,9	2262,9																																																																																																																
LV0536600	Lubāna mitrājs	300678	110,42	2723,0																																																																																																																

Lauks	Paskaidrojums				
	LV0528000	Rauza	72664	19,31	3763,0
	LV0531300	Pāces pļavas	15420	3,5	4405,7
	LV0301100	Riežupe	537	0,1	5370,0
	LV0525900	Jaunanna	14000	2,5	5600,0
	LV0528200	Launkalne	37947	4,48	8470,3
	LV0514200	Raķupes ieleja	68454	7,8	8776,2
	LV0304500	Ogres ieleja	258600	25	10344,0
	LV0600700	Ziemeļgauja	118321	9,18	12889,0
	LV0304900	Vilce	411	0,03	13700,0
	LV0200100	Gaujas Nacionālais parks	1312626	83,6	15701,2
	LV0304800	Vecumu meži	84852	1,5	56568,0
OK_NEW	Na				
AREA_NEW	Na				
OK_INT	Na				
IND_INT	Na				
Papildus nosacījumi					
Cits lauks	Nepieciešama teritorijas atkārtota apsekošana, sugas klātbūtnes pārbaude un uzskaitē.				

Literatūra un informācijas avoti

LDF 2006. Dabas parka “Vilce” dabas aizsardzības plāns. Plāns izstrādāts laika posmam no 2007. līdz 2017. gadam. Latvijas Dabas fonds, Rīga, <https://www.daba.gov.lv/lv/vilce#dabas-aizsardzibas-plans> (skatīts 2022. gada 10. oktobrī).

Natura 2000 SDF – Vilce, <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0304900> (skatīts 13.01.2023).

Vilks K. (red.) 2017. Natura 2000 teritoriju bezmugurkaulnieku monitorings 2017. gadā – starpatskaite. Latvijas Entomoloģijas biedrība, Rīga, <https://www.daba.gov.lv/lv/media/4378/download> (skatīts 2022. gada 10. oktobrī).